

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Buitencentrum Witterzomer B.V.", handelend onder de naam Vakantiecentrum Witterzomer, en H. Zingstra, beiden te Assen,
2. de stichting "Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving", gevestigd te Assen,
appellanten,

en

gedeputeerde staten van Drenthe,
verweerders.

1. Procesverloop

Bij besluit van 25 mei 1999 heeft de gemeenteraad van Assen, op voorstel van burgemeester en wethouders van 12 mei 1999, vastgesteld het bestemmingsplan "De Haar-Oost".

Het besluit van de gemeenteraad en het voorstel van burgemeester en wethouders zijn aan deze uitspraak gehecht.

Verweerders hebben bij hun besluit van 21 december 1999, kenmerk 6.1/1999005373, beslist over de goedkeuring van het bestemmingsplan.

Het besluit van verweerders is aangehecht.

Tegen dit besluit hebben appellanten sub 1 bij brief van 25 januari 2000, bij de Raad van State ingekomen op 26 januari 2000, en appellante sub 2 bij brief van 3 februari 2000, bij de Raad van State ingekomen op 4 februari 2000, beroep ingesteld. Deze brieven zijn aangehecht.

Bij brief van 2 mei 2000 hebben verweerders een verweerschrift ingediend.

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening heeft een deskundigenbericht uitgebracht, gedateerd 15 augustus 2000. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld daarop te reageren. Appellanten sub 1, verweerders, burgemeester en wethouders van Assen en de Staatssecretaris van Defensie hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 19 april 2001, waar appellanten sub 1, van wie H. Zingstra in persoon en bijgestaan door mr. P.J.G.G. Sluyter, advocaat te Assen, appellante sub 2, vertegenwoordigd door H.S. Franssen, gemachtigde, en verweerders, vertegenwoordigd door ing. H. Mutgeert, ambtenaar van de provincie, zijn verschenen. Voorts zijn daar gehoord de gemeenteraad van Assen, vertegenwoordigd door mr. E.G.E. Kuiper, en de Staatssecretaris van Defensie, vertegenwoordigd door mr. H.J.M. Besselink, advocaat te Den Haag, drs. J.W. Winsink, R.L. Broeksma, drs. A. Noorman, ing. P.I.J. van der Weele, dr. J. Vos en F.H.A. van den Berg.

2. Overwegingen

2.1. Op 3 april 2000 zijn in werking getreden de Wet tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening van 1 juli 1999 (Stb. 302) en het Besluit tot wijziging van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 van 15 oktober 1999 (Stb. 447).

Uit artikel VI, tweede lid, van genoemde wet volgt dat dit geschil, nu het ontwerp van het plan ter inzage is gelegd vóór 3 april 2000, moet worden beoordeeld aan de hand van het vóór die datum geldende recht.

2.2. Het bestemmingsplan beoogt de aanleg van een militair oefenterrein aan de zuid-westzijde van Assen mogelijk te maken. Het militair oefenterrein

krijgt een oppervlakte van 450 hectare en is bestemd voor de Luchtmobiele Brigade. De plangrenzen komen grotendeels overeen met de grenzen van dit oefenterrein. Het gebied waarop het plan betrekking heeft, is thans in gebruik als akkerland en als grasland. In het plangebied liggen drie woningen die geamoveerd zullen worden. Bij het bestreden besluit hebben verweerders het plan goedgekeurd.

2.3. De Staatssecretaris van Defensie is van mening dat het beroep van appellanten sub 1, voor zover dat betrekking heeft op de deugdelijkheid van het aan het milieu-effectrapport ten grondslag liggende geluidonderzoek van TNO, niet-ontvankelijk verklaard moet worden aangezien dit bezwaar niet in de zienswijze bij de gemeenteraad is ingebracht. Appellanten sub 1 hebben in hun zienswijze onder meer naar voren gebracht dat gevreesd moet worden voor onaanvaardbare geluidoverlast vanwege de activiteiten op het militair oefenterrein De Haar. Het in beroep aangevoerde bezwaar met betrekking tot de deugdelijkheid van het aan het milieu-effectrapport ten grondslag liggende geluidonderzoek van TNO vindt zijn grondslag in deze zienswijze. De Staatssecretaris van Defensie kan niet worden gevolgd in dit betoog.

2.4. De beroepsgrond inzake de geluidbelasting ten gevolge van de helikopters heeft blijkens het verhandelde ter zitting slechts betrekking op de geluidoverlast als gevolg van de vliegbewegingen van en naar het oefenterrein De Haar.

2.5. Aan de orde is een geschil inzake een besluit omtrent de goedkeuring van een bestemmingsplan. Ingevolge artikel 28, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in samenhang met artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht rust op verweerders de taak om - in voorkomend geval mede op basis van de ingebrachte bedenkingen - te bezien of het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij dienen zij rekening te houden met de aan de gemeenteraad toekomende vrijheid om bestemmingen aan te wijzen en voorschriften te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Daarnaast hebben verweerders er op toe te zien dat het plan en de totstandkoming daarvan niet in strijd zijn met het recht.

De Afdeling kan slechts tot vernietiging van het besluit omtrent goedkeuring van het plan overgaan, indien moet worden geoordeeld dat verweerders de aan hen toekomende beoordelingsmarges hebben overschreden, dan wel dat zij het recht anderszins onjuist hebben toegepast.

2.6. Appellanten voeren aan dat het militair oefenterrein De Haar vergunningplichtig is ingevolge de Wet milieubeheer. Deze beroepsgrond heeft geen betrekking op het bestemmingsplan en is in het kader van de onderhavige procedure dan ook niet relevant.

2.7. Appellanten zijn verder beducht voor onaanvaardbare geluidoverlast als gevolg van de schietoefeningen op het militair oefenterrein De Haar. Zij hebben in dit verband in het bijzonder aangevoerd dat het opgestelde milieu-effectrapport op het punt van het geluid vanwege de schietoefeningen ondeugdelijk is, aangezien het milieu-effectrapport op dit punt gebaseerd is op een door TNO ontwikkelde berekeningsmethodiek waarbij de

geluidbelasting berekend wordt op basis van het aantal schoten op jaarbasis. Uitgegaan had moeten worden van de Circulaire schietlawaai waardoor een representatiever en nadeliger beeld ontstaat van de feitelijk optredende geluidsoverlast als gevolg van de schietoefeningen, aldus appellanten. Ter onderbouwing van deze stelling hebben appellanten sub 1 gewezen op het akoestisch rapport van het Noordelijk Akoestisch Adviesburo B.V. (hierna: NAA), gedateerd 30 juni 1999, dat in hun opdracht is opgesteld.

2.7.1. De Afdeling ziet zich allereerst voor de vraag gesteld of de door appellanten gestelde ondeugdelijkheid van het milieu-effectrapport op het punt van het schietlawaai in de onderhavige procedure aan de orde kan worden gesteld.

In artikel 2, eerste lid, van het Besluit milieu-effectrapportage 1994, in samenhang met het bepaalde onder categorie C7 van de bij dit besluit behorende bijlage, zoals die luiden ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan, is de verplichting tot het maken van een milieu-effectrapport ten aanzien van de aanleg van een militair oefenterrein gekoppeld aan de vaststelling van het inrichtingsplan door de Minister van Defensie en niet aan de vaststelling van een bestemmingsplan noch aan het besluit van gedeputeerde staten over de goedkeuring van dat plan. De door appellanten gestelde gebreken in het milieu-effectrapport kunnen, gelet op voornoemde koppeling in het Besluit milieu-effectrapportage, derhalve in beginsel niet in deze procedure ter beoordeling staan. Echter, de vaststelling van het inrichtingsplan door de Minister van Defensie is niet op rechtsgevolg gericht en kan daarom niet worden aangemerkt als een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. In de beslissing van de Minister van Defensie tot vaststelling van het inrichtingsplan, gedateerd 7 februari 1997, is verder gesteld dat de toetsing van deze beslissing dient te geschieden in het kader van het bestemmingsplan waarin het inrichtingsplan wordt verwerkt. Gelet op het vorenstaande is de Afdeling van oordeel dat de door appellanten gestelde ondeugdelijkheid van het milieu-effectrapport op het punt van het schietlawaai in de onderhavige procedure wel aan de orde kan worden gesteld.

2.7.2. De in het milieu-effectrapport opgenomen beoordeling van de akoestische aspecten vanwege het oefenterrein is gebaseerd op een rapport van het TNO, kenmerk TPD-HAG-RPT-950055, gedateerd 4 augustus 1995. In dit rapport zijn de resultaten neergelegd van een onderzoek naar de geluidaspecten van militaire voertuigen en schieten op het oefenterrein De Haar. Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van een door TNO, in opdracht van het Ministerie van Defensie, ontwikkelde beoordelingsmethodiek waarbij de geluidbelasting als gevolg van het schieten berekend wordt op basis van het aantal schoten op jaarbasis. Bij de ontwikkeling van deze methode is zoveel mogelijk rekening gehouden met het uit een oogpunt van beleving specifieke karakter van schietlawaai en het mogelijk optreden van schrikreacties. Tevens kan door toepassing van deze methode de vastgestelde geluidbelasting goed worden vergeleken met de geluidbelasting veroorzaakt door meer continue geluiden. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 14 maart 1995, no. G05.89.0666 (aangehecht) de toepassing van deze methode in beginsel niet onaanvaardbaar geacht.

Bij brief van 15 november 1995 heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage (hierna: de Commissie MER) op grond van artikel 7:26 van de Wet milieubeheer haar toetsingsadvies over het milieu-effectrapport uitgebracht. De Commissie MER is, voorzover hier relevant, van mening dat de beschrijving van het schietgeluid in het milieu-effectrapport voldoende uitgewerkt is en een goede afspiegeling vormt van de achtergrondstudie over geluid van het schieten op het oefenterrein De Haar. Weliswaar staan in deze studie volgens de Commissie MER enkele kleine onnauwkeurigheden en onduidelijkheden, maar uit een mondelinge toelichting is haar gebleken dat deze de uiteindelijke uitkomsten niet wezenlijk beïnvloeden. Daarbij komt volgens de Commissie MER dat de geluidemissie door het schieten van ondergeschikt belang is in verhouding tot de overige geluidbronnen (bestaand en ten gevolge van de voorgenomen activiteiten). De Afdeling ziet geen grond om deze conclusies van de Commissie MER onjuist te achten. De omstandigheid dat uit het akoestisch rapport van het NAA en het deskundigenbericht volgt dat een representatiever en nadeliger beeld van het schietlawaai ontstaat indien van de Circulaire schietlawaai wordt uitgegaan kan, wat daar overigens ook van zij, niet tot een ander oordeel leiden. De Circulaire schietlawaai is niet van toepassing op militaire schietinrichtingen.

Het vorenstaande in aanmerking nemende, komt de Afdeling de toepassing van de in het rapport gehanteerde methode niet onaanvaardbaar voor. Verweerders behoeften in het bezwaar met betrekking tot de geluidoverlast als gevolg van de schietoefeningen op het militair oefenterrein De Haar dan ook geen aanleiding te zien het plan onaanvaardbaar te achten.

2.8. Omtrent de stelling van appellanten dat gevreesd moet worden voor geluidoverlast als gevolg van de vliegbewegingen van en naar het oefenterrein De Haar overweegt de Afdeling het volgende.

Blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting zijn, onder meer in het kader van de inspraak- en bezwarenprocedures voor het realiseren van het helikopteropstappunt Oud Veen, omtrent het helikoptergebruik afspraken gemaakt met het Ministerie van Defensie. Deze afspraken hebben betrekking op het aantal vliegbewegingen van en naar het helikopteropstappunt Oud Veen en het oefenterrein. Op grond van deze afspraken zullen bebouwde gebieden en de camping van appellanten sub 1 zoveel mogelijk worden vermeden. In een brief aan de advocaat van appellanten sub 1 heeft de Staatssecretaris van Defensie verder toegezegd dat, behoudens uitzonderingsgevallen zoals reddingsoperaties (noodsituaties) en crisismoments, niet lager dan 700 voet (210 meter) boven het vakantiecentrum Witterzomer gevlogen zal worden.

Gelet op het vorenstaande acht de Afdeling het niet aannemelijk dat de vliegbewegingen van en naar het oefenterrein De Haar tot onaanvaardbare geluidoverlast zullen leiden.

2.9. Gezien het vorenoverwogene hebben verweerders zich op het standpunt kunnen stellen dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

In hetgeen appellanten overigens hebben aangevoerd, ziet de Afdeling evenmin aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit

anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Hieruit volgt dat verweerders terecht goedkeuring hebben verleend aan het plan.

De beroepen zijn ongegrond.

2.10. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

verklaart de beroepen ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. R. Cleton, Voorzitter, en mr. dr. M. Oosting en mr. K. Brink, Leden, in tegenwoordigheid van mr. R.J.J. Aerts, ambtenaar van Staat.

w.g. Cleton
Voorzitter

w.g. Aerts
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 4 juli 2001

59-303.
Verzonden:

Voor eensluidend afschrift,
de Secretaris van de Raad van State,
voor deze,